

Ajuntament de Rubí

ÀREA DE PLANIFICACIÓ, ECOLOGIA URBANA I SEGURETAT
SERVEI DE MEDI AMBIENT

**ORDENANÇA MUNICIPAL PER AL CONTROL I PREVENCIÓ DEL MOSQUIT
TIGRE (*Aedes albopictus*) I D'ALTRES MOSQUITS AUTÒCTONS**

Rubí, març de 2012

ÍNDEX

PREÀMBUL.....	3
TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS.....	4
Article 1. Objecte.....	4
Article 2. Àmbit d'aplicació i usos afectats.....	4
Article 3. Definicions.....	4
TÍTOL SEGON. DE LES OBLIGACIONS PER AL CONTROL DE LA POBLACIÓ DEL MOSQUIT TIGRE.....	5
Article 4. Criteris generals. Regulació d'aigües estancades.....	5
Article 5. Actuacions generals.....	5
Article 6. Situació específica: cementiri municipal.....	7
Article 7. Tractaments específics.....	7
TÍTOL TERCER. CONTROL I INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA.....	7
Article 8. Control de les actuacions.....	7
TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR.....	8
Article 9. Procediment sancionador. Principis generals.....	8
Article 10. Les infraccions.....	8
Article 11. Criteris per a la qualificació i graduació de les infraccions.....	8
Article 12. Qualificació de les infraccions.....	9
Article 13. Persones responsables.....	9
Article 14. Sancions.....	9
Article 15. Rebaixa de la sanció per pagament immediat.....	10
Article 16. Mesures substitutòries.....	10
Article 17. Prescripció de les infraccions i sancions.....	10
DISPOSICIONS ADDICIONALS.....	11
Primera.....	11
Segona.....	11
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA.....	11
DISPOSICIÓ FINAL.....	11

ORDENANÇA MUNICIPAL PER AL CONTROL I PREVENCIÓ DEL MOSQUIT TIGRE (*Aedes albopictus*) I D'ALTRES MOSQUITS AUTÒCTONS

PREÀMBUL

L'estiu del 2005 van ser detectades al municipi de Rubí les primeres poblacions de l'espècie de mosquit *Aedes albopictus*, conegut popularment com a mosquit tigre. Es tracta d'una espècie de mosquit veritable (pertanyent, per tant, a la família dels culícids) que té un origen asiàtic, però que està envaint moltes àrees dels altres continents.

La molèstia que causa la seva presència és important perquè és agressiu sobre les persones, té costums diürns i el seu hàbitat de cria es troba en la perifèria dels habitatges. Les larves, que són aquàtiques, colonitzen petits recipients amb aigua situats en exteriors —com ara gerros, galledes, estris inundats o platets sota els testos.

Aquesta molèstia implica que l'Ajuntament ha d'intervenir, per ell mateix o per delegació, en els espais necessaris per tal de poder-hi realitzar les actuacions convenients per garantir el benestar de la ciutadania, així com la seguretat en la salut i el medi ambient. Les actuacions recomanables segons l'experiència internacional i els criteris tècnics no han de consistir únicament en aplicacions plaguicides contra els mosquits adults. Al contrari, aquestes operacions s'han d'emprar al mínim possible, per insostenibles, ineficaces i pel seu caràcter nociu per a la salut.

Es prioritzarà sempre la prevenció, el control en origen del problema i, per tant, la bona gestió de l'aigua i dels objectes, així com els tractaments biològics contra les larves. Les actuacions per al control del desenvolupament larvari del mosquit tigre s'han de portar a terme tant a l'espai públic, on l'Ajuntament hi té la capacitat de gestió necessària, com a l'espai privat. És en aquest últim on l'aplicació de mesures de control per part de l'Administració pública és especialment difícil i es fa imprescindible la col·laboració de tota la ciutadania. La implicació dels afectats és un deure cívic que els ciutadans han d'assumir, i que no necessita de coneixements tècnics ni despeses econòmiques. Només amb la prevenció i el control en l'àmbit domèstic dels punts amb aigua que puguin constituir un focus de proliferació dels mosquits n'evitem un augment desproporcionat de la població.

En conseqüència, aquesta ordenança pretén regular i controlar aquells espais que, per les seves característiques específiques, puguin constituir punts de cria i desenvolupament del mosquit, inclosos aquells que no són públics, donant als responsables les eines i el recolzament necessaris per tal de millorar l'espai i l'ambient en què hem de conviure, i intentant per tots els mitjans eradicar la proliferació d'una espècie nociva per a la salut i el benestar de la ciutadania de Rubí.

Aquesta ordenança s'inscriu en el marc de la convivència cívica i s'hi regulen les mesures necessàries per tal d'evitar la proliferació descontrolada del mosquit. Així mateix, i com en el cas d'altres activitats insalubres, també s'hi habiliten els òrgans

competents per sancionar aquells que permetin la reproducció del mosquit tigre, causant un perjudici a la comunitat.

TÍTOL PRIMER. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquesta ordenança té per finalitat controlar i prevenir al municipi les poblacions de mosquits: tant el mosquit tigre com altres mosquits autòctons, per tal de minimitzar els efectes que aquests insectes puguin ocasionar a la ciutadania.

Article 2. Àmbit d'aplicació i usos afectats

Queden inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança totes les persones físiques o jurídiques, públiques i privades, que siguin propietàries, posseïdores o titulars d'espais, béns, activitats econòmiques o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre, ubicats en el municipi.

Article 3. Definicions

A l'efecte de concretar aquesta ordenança, es defineix:

- Mosquit tigre (*Aedes albopictus*): Dípter hematòfag que pertany a la família dels culícids. La seva mida oscil·la entre els 5 i els 10 mm, és de color negrós, amb taques blanques especialment visibles a les potes i una línia blanca longitudinal al tòrax i al cap. La femella disposa d'un aparell bucal especial (probòscide) adaptat per picar i extreure sang dels vertebrats, en especial mamífers i aus, necessària per al desenvolupament del ous. A diferència de la dels mosquits més comuns, la picada del mosquit tigre es caracteritza per la seva rapidesa, per produir-se inclús a través dels teixits i en horari principalment diürn. Aquesta espècie d'origen asiàtic s'ha adaptat molt bé al nostre territori, colonitzant nous hàbitats i criant en petits volums d'aigua estancada, sempre inferiors a 200 litres.
- Ous: Fase inicial del cicle dels mosquits. Els ous de mosquit tigre són negres i ovalats, amb una mida aproximada de mig mil·límetre de llargària i són resistents al fred i la sequera.
- Larves: Fase de desenvolupament de l'insecte en sortir de l'ou. Són aquàtiques, obscures, sense ales i vermiformes, i no tenen cap semblança amb l'individu adult. Les seves dimensions oscil·len entre 1 i 8 mm de llargària, segons el grau de creixement, i triguen de 5 a 10 dies per transformar-se en pupes. Les larves s'alimenten de matèria orgànica suspesa en l'aigua i poden semblar petits capgrossos a primera vista. Tanmateix, els seus moviments freqüents i espasmòdics les fan força característiques.

- Pupa: Fase posterior a la larva, d'una durada d'uns dos dies i en què es produeix la metamorfosi que donarà lloc al mosquit adult.
- Altres mosquits: Diverses espècies de la família dels culícids, pròpies de la fauna autòctona i ja existents quan va arribar el mosquit tigre. Poden coincidir en l'hàbitat larvari, principalment en el cas de l'espècie *Culex pipiens*. El seu aspecte pot ser molt semblant al del mosquit tigre, però no la molèstia que causen, generalment inferior.
- Aigües estancades: Acumulació d'aigües quietes de qualsevol extensió. Com que queden lliurement a disposició dels mosquits hi poden pondre els ous i, per tant, reproduir-s'hi.

TÍTOL SEGON. DE LES OBLIGACIONS PER AL CONTROL DE LA POBLACIÓ DEL MOSQUIT TIGRE

Article 4. Criteris generals. Regulació d'aigües estancades

Aquesta ordenança requereix a totes les persones físiques o jurídiques que siguin propietàries o posseïdores d'espais, béns o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre, que evitin l'abandó, definitiu o temporal, tant a l'espai públic com al privat, de contenidors i objectes, sigui quina sigui la seva naturalesa i dimensions (per exemple: pneumàtics, ampolles, llaunes, bosses o lones de plàstic, fonts ornamentals, ornaments de jardí, etc.), les quals puguin acumular aigua i, com a conseqüència, pugui reproduir-s'hi el mosquit tigre.

Els propietaris de solars estan obligats a mantenir-los al seu càrrec nets de brossa, recipients o cap mena d'objecte abandonat, així com de mantenir la vegetació herbàcia sota control periòdic. Les actuacions correctores que hagi d'emprendre l'Ajuntament en cas d'incompliment seran facturades íntegrament als titulars de les finques.

Article 5. Actuacions generals

Les persones que es trobin en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança hauran d'ajustar llurs actuacions a les prescripcions següents:

- Neutralitzar, en els seus espais privatis particulars, tots aquells objectes que es trobin a l'aire lliure i presentin concavitats que puguin acumular aigua. En primer lloc caldrà buidar-los. Per aconseguir un efecte definitiu caldrà, segons les possibilitats, eliminar-los definitivament, invertir-los, foradar-ne el fons o bé traslladar-los a un lloc cobert.
- Els plats de test hauran de ser retirats, i quan això sigui impossible, caldrà vetllar perquè es mantinguin secs; alternativament, s'utilitzaran mètodes hidropònics o irrigadors automàtics de circuit tancat.

- En el cas d'elements fixos i objectes que no es puguin retirar, caldrà revisar-los dos cops per setmana i eliminar-ne qualsevol acumulació d'aigua. Si és possible, cal evitar que es tornin a omplir. Si tampoc això no és possible, caldrà que els recipients es mantinguin tapats, mitjançant una tapa hermètica o una tela mosquitera prima (malla de 2 mm de mida màxima).
- Quan sigui imprescindible tenir aigua en recipients destapats (per exemple, en abeuradors per a animals) caldrà que aquesta aigua es renovi dos cops per setmana, com a mínim. En el cas de les basses i fonts decoratives, es recomana la introducció de peixos vermells o carpes, que són depredadors de les larves dels mosquits.
- Com a últim recurs, quan cap dels mètodes anteriors hagi estat aplicable, els ciutadans procediran setmanalment a l'aplicació de productes larvicides sobre l'aigua que estiguin autoritzats per a aquest ús i per a l'aplicació domèstica.
- Les piscines fixes i permanents o desmuntables han de ser mantingudes tot l'any amb el seu tractament desinfectant habitual. Això garantirà l'absència de tot tipus de mosquit així com d'altres organismes indesitjables, a més de facilitar-hi les condicions sanitàries i higièniques imprescindibles.
- Els gestors de manteniment dels edificis tindran cura dels dipòsits d'aigua de les instal·lacions de climatització comunitàries, així com dels col·lectors d'aigües d'edificis, com ara canaleres de teulada o sifons de pati.
- Els gestors de finques on per la seva activitat comercial o industrial s'acumulin objectes de qualsevol tipus que puguin omplir-se amb aigua de pluja, seran responsables d'evitar que hi apareguin larves de mosquits, seguint els principis exposats de buidar, invertir o foradar.
- Caldrà evitar l'acumulació d'aigua als forats dels troncs dels arbres, cosa que es pot aconseguir de forma definitiva reomplint-los amb àrids inerts, com ara sorra.
- Els propietaris o usuaris dels horts situats en espais en desús o solars no edificats hauran de complir amb especial atenció els preceptes exposats anteriorment, especialment pel que fa als bidons de gran capacitat que solen utilitzar-se en aquests llocs i que es converteixen en importants punts de cria per als mosquits i específicament per al mosquit tigre. En cas d'existir, aquests bidons hauran de ser hermèticament tancats amb tapes adients.
- Els centres comercials d'articles de jardineria a l'aire lliure són punts d'especial risc i els seus propietaris posaran una cura especial perquè a les nombroses safates i testos amb aigua no hi proliferin larves de mosquits, mitjançant l'aplicació rigorosa de les normes exposades.
- Tal com es recull a l'Ordenança municipal d'estalvi d'aigua, els sistemes de reg s'adequaran a la vegetació i s'utilitzaran aquells que minimitzin tant el consum d'aigua com la microirrigació, el reg per degoteig, una xarxa d'aspersors regulats per programador horari o detectors d'humitat per controlar la

frequència de reg. El sistema de reg prioritzarà sempre l'aigua procedent de captadors de pluja i l'aigua sobrant de piscina.

Per a qualsevol altre tipus d'acumulació d'aigües que no hagi estat previst en la present ordenança, caldrà notificar-ne l'existència als serveis tècnics de l'Ajuntament perquè en puguin determinar el nivell de perillositat pel que fa a la reproducció del mosquit tigre.

Article 6. Situació específica: cementiri municipal

Es consideren aquestes instal·lacions d'especial atenció perquè la presència massiva de recipients per a flors els converteix en centres de mosquit tigre de gran rellevància. Això afecta greument els visitants, però també els habitatges veïns en el cas de cementiris urbans.

Els propietaris de drets funeraris sobre els nínxols han de foradar per la base tots els recipients contenidors de flors per evitar que acumulin aigua o substituir-los per un recipient foradat. En cas que no ho duguin a terme els propietaris, l'Ajuntament podrà practicar d'ofici els orificis, i si s'escau, repercutir als titulars l'import d'aquesta operació de manteniment sanitari.

Tenint en compte aquesta situació, es recomanarà l'ús de flors artificials per garantir el benestar ambiental dels visitants i veïns.

Article 7. Tractaments específics

En els casos que es consideri oportú realitzar aplicacions amb productes biocides, es recorrerà per al tractament als productes adequats. Aquests tractaments només els pot dur a terme, segons la llei, el personal autoritzat. Caldrà tenir present en tots els casos que els tractaments contra els mosquits adults tenen una eficàcia limitada i una durada reduïda a pocs dies, i que, per tant, són un recurs vàlid només per a situacions extremes. En el cas de les aplicacions larvicides, l'Ajuntament vetllarà per l'ús de biocides de tipus biològic, per la seva baixa toxicitat, especificitat i respecte ambiental.

TÍTOL TERCER. CONTROL I INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

Article 8. Control de les actuacions

1. L'actuació inspectora podrà ser realitzada pels tècnics municipals designats a aquest efecte, pels agents de la policia local o per personal d'entitats supramunicipals, en funcions d'assistència tècnica al municipi, que en tots els casos gaudiran de caràcter d'agents de l'autoritat i podran accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, de titularitat pública o privada; en aquest darrer cas amb la reserva de les previsions de la normativa aplicable en matèria d'accés a domicilis o qualsevol altre aplicable amb rang superior. També podran ordenar que les persones obligades adoptin les mesures necessàries

per a la prevenció o per al restabliment de les condicions que evitin la proliferació o la propagació del mosquit tigre.

2. Les persones a qui fa referència l'article 2 resten obligades a facilitar informació exacta i veraç de llurs espais, béns i objectes afectats pels preceptes d'aquesta ordenança i a permetre l'activitat inspectora dels tècnics municipals, segons el que determini la llei.
3. En el cas que les persones obligades no permetin o dificultin l'actuació dels tècnics, o bé incompleixin les instruccions donades, els tècnics municipals faran un informe dels fets, que servirà de base per a la incoació de l'expedient sancionador corresponent, sense perjudici que, en els supòsits que els tècnics considerin necessària una intervenció immediata, l'Ajuntament adopti les mesures cautelars oportunes, les despeses de les quals aniran a càrrec d'aquestes persones obligades.

TÍTOL QUART. DEL RÈGIM SANCIONADOR

Article 9. Procediment sancionador. Principis generals

L'exercici de la potestat sancionadora municipal se sotmetrà als tràmits previstos en el Decret de la Generalitat de Catalunya 278/1993, de 9 de novembre, sobre procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i en altres disposicions que el desenvolupin, complementin o substitueixin.

Tanmateix, seran d'aplicació els principis establerts a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i a la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Article 10. Les infraccions

Es considerarà infracció l'incompliment de les prescripcions que preveu aquesta ordenança. Ja que la lluita contra el mosquit tigre està basada en l'acció cívica, la cooperació i l'educació ciutadana, el procediment sancionador s'aplicarà preferentment en els casos en què les altres mesures no siguin eficaces.

Article 11. Criteris per a la qualificació i graduació de les infraccions

Les infraccions es qualifiquen com a lleus, greus o molt greus, tenint en compte els criteris següents:

- a) el risc per a la salut,
- b) la quantia de l'eventual benefici obtingut,
- c) el grau d'intencionalitat,
- d) la gravetat de l'alteració sanitària i social produïda,

- e) la generalització de la infracció,
- f) la reiteració de la conducta i
- g) la reincidència, entenent que hi ha reincidència quan s'ha imposat sanció en resolució que ha esdevingut ferma durant l'any anterior a la data de la infracció.

Aquests criteris poden ésser valorats separadament o conjuntament.

Article 12. Qualificació de les infraccions

1. En funció dels criteris establerts a l'article 11, es consideren infraccions lleus:
  - a) Les comeses per simple negligència, sempre que el risc sanitari produït hagi estat d'escassa incidència.
  - b) Tenir aigua estancada amb larves o pupes de mosquit per incompliment de les prescripcions de l'article 5.
2. Es consideren infraccions greus:
  - a) Incomplir els requeriments específics dels tècnics municipals.
  - b) Proporcionar informació o documentació inexacta o falsa.
  - c) Dificultar o impedir la tasca d'inspecció dels tècnics municipals.
  - d) Reincidir en la comissió d'infraccions lleus.
3. Es consideren infraccions molt greus:
  - a) Incomplir els requeriments específics que formulin les autoritats sanitàries municipals.
  - b) Incomplir els requeriments específics que formulin els tècnics municipals quan hi ha perill per a la salut o per al benestar social.
  - c) Reincidir en la comissió d'infraccions greus.

Article 13. Persones responsables

Seràn responsables de les infraccions administratives tipificades en la present ordenança totes aquelles persones, siguin físiques o jurídiques, que hagin participat, per acció o per omissió, en la comissió del fet infractor.

Article 14. Sancions

Les infraccions a què fa referència l'article 12 han d'ésser sancionades amb multes, d'acord amb la gradació següent:

1. Infraccions lleus, de 100 a 750 euros
2. Infraccions greus, de 751 a 1.500 euros
3. Infraccions molt greus, de 1.501 a 3.000 euros

Article 15. Rebaixa de la sanció per pagament immediat

1. Si el denunciat manifesta el seu assentiment a la sanció proposada per l'instructor de l'expedient en el període d'al·legacions i abans de dictar-se resolució sancionadora, es dictarà resolució definitiva i s'emetrà un rebut en què se li concedirà una bonificació d'un 50 % de l'import de la mateixa si el pagament es realitza en els 15 dies següents a la notificació de la resolució.
2. El pagament de l'import de la sanció comportarà la finalització del procediment, sens perjudici que es puguin presentar els recursos procedents.

Article 16. Mesures substitutòries

Es podrà substituir l'import econòmic de la sanció per mesures substitutòries de reparació del dany en benefici de la comunitat per a qualsevol sanció, sigui lleu, greu o molt greu, amb l'acord mutu de les dues parts, infractor i Ajuntament.

L'exercici d'aquesta facultat de commutació es farà d'acord amb el que estableix el Reglament de treballs en benefici de la comunitat, on es regulen els diferents aspectes sobre la commutació, com ara l'equivalència proporcional, els mitjans d'oferta per al compliment substitutori, els mitjans de control del compliment, el rescabament de les despeses que s'originin, si escau, i la protecció de l'infractor en matèria de Seguretat Social i prevenció de riscos laborals.

Article 17. Prescripció de les infraccions i sancions

Les infraccions i sancions recollides a l'Ordenança prescriuran en els terminis establerts en la normativa general de procediment administratiu.

1. Les infraccions molt greus prescriuran en el termini de 3 anys, les greus en 2 anys i les lleus en 6 mesos a comptar des de la data de comissió de la infracció.
2. Les sancions per infracció molt greu prescriuran en el termini de 3 anys, les greus en el termini de 2 anys i les lleus en el termini d'1 any a comptar des de la data en què la resolució que imposa la sanció sigui definitiva.
3. Interromp la prescripció de les infraccions la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment sancionador.
4. Interromp la prescripció de les sancions la iniciació, amb coneixement de la persona interessada, del procediment d'execució.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

En tot allò que no estigui previst en aquesta ordenança s'estarà a allò previst per les ordenances reguladores corresponents.

Segona

En cas de ser necessari, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta ordenança s'adaptaran les altres ordenances existents (especialment les ordenances municipals sobre Via Pública, Policia i Bon Govern de la Via Pública i Estalvi de l'Aigua) així com l'Ordenança Municipal de Cementiri i Policia Mortuòria, i també qualsevol altre que reguli matèries que poguessin entrar en conflicte amb la present.

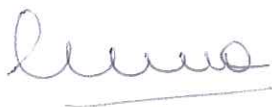
DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogada qualsevol normativa contrària al que regula aquesta ordenança.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Ordenança entrarà en vigor als vint dies hàbils des de la seva publicació íntegra al Butlletí Oficial de la Província

Rubí, 13 de març de 2012

Sra. Maria Mas Arrufat
Presidenta de la Comissió

Sr. Felip Vergés Casasayas
Cap de Serveis Municipals i Medi Ambient

Sra. Maria León Mellado
Cap del Servei de Sancionadors

Sra. Montse Gallén Generoso
Tècnica de l'Àmbit de Medi Natural

Sra. Cristina Moliné Borrell
Tècnica de l'Àmbit del Cicle de l'Aigua

Sra. Anna Balcells Valls
Cap de l'Àmbit de Parcs i Jardins

Sr. José Luís Iglesias Mesa
Tèctic de l'Àmbit de Tinença d'Animals

Sr. Andrés Cano González
Tèctic de Salut Pública

Sr. Marcel Pascual Íñiguez
Secretari de la Comissió

